De Heraut

van de

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1881 (*Staatsblad* No. 134.)

Dit blad wordt geregeld des *Vrijdags* aan de geabonneerden verzonden.
Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseeren aan de **REDACTIE.** Abonnementen en Advertentiën aan de **ADMINISTRATIE Bureau: Warmoesstraat 96, te Amsterdam.**
Inzendingen, die later dan *Donderdag* 's namiddags te 12 uren worden ontvangen, kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Zondag 25 Augustus 1912. N°. 1808.

Abonnementsprijs: *franco* aan huis, per drie maanden ƒ **1.20,** voor België per jaar ƒ **5.30** bij vooruitbetaling, voor het verdere Buitenland en Ned.-Indië per jaar ƒ **6** bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers ƒ —.**10.** Abonnementen worden aangenomen door het Bureel te Amsterdam, Boekhandelaren, Postdirecteuren enz.
Advertentiën: van 1 tot 6 regels ƒ **1.20,** voor elken regel meer ƒ —.**20.** Aanvragen en vermelding van liefdegaven ƒ —.**12** per regel.

„Tot zijns zelfs opbouwing in de liefde".

Uit welken het geheele lichaam, bekwamelijk samengevoegd en samen vastgemaakt zijnde, door alle voegselen der toebrenging, naar de werking van een iegelijk deel in zijne mate, den wasdom des lichaams bekomt, tot zijns zelfs opbouwing in de liefde. Eph. 4 : 16.

Altoos komt 't op *tweeërlei* heilige werking aan. Er moet zijn een werking van Christus te onswaart, wat dan hier zeggen wil, een werking van het Hoofd op het Lichaam. Maar, zal 't goed zijn, dan moet hierop vanzelf volgen een tweede heel andere werking, die van de geloovigen op elkander uitgaat. En het is die tweede werking die tot uitkomst moet hebben *„de zelfopbouwing* in de liefde".

Bedoeld is hiermee niet, let hier wel op, de zelfopbouwing van *uw eigen persoon*, maar, heel anders, de zelfopbouwing van *het Lichaam* van Christus. Zoo toch staat er: „We moeten opwassen in Hem die ons Hoofd is, en uit wien het geheele Lichaam, naar de werking van een iegelijk deel in zijn maat, den wasdom des Lichaams bekomt, tot zijns zelfs opbouwing in de liefde". Zeer zeker moet een iegelijk van ons persoonlijk opwassen in Christus, maar dit moet zoo zijn mede opdat hierdoor heel het Lichaam zijns zelfs opbouwing erlange.

Dit wordt ons het duidelijkst, zoo we 't vergelijken met een volk, dat een hoofd in zijn Vorst heeft, en zijn burgers bezit in de onderdanen van dien Koning. Vooral bij de groote mogendheden merkt men gedurig, hoe sterk het volksgevoel onder de burgers van zulk een land werkt. Een Franschman tintelt voor al wat Fransch is. Een Engelschman voelt zijn hart trillen voor al wat Engelsch ook maar heet. En de Duitschers, die eertijds zoo wein'g van hun land en volk gewaar werden, zijn na hun groote overwinningen uit het jaar 1870 even trotsch geworden op den Duitschen naam. In elk van die groote landen voelt een leder, hoe op eenmaal heel 't land zou opbruisen en desnoods in een ontzettenden oorlog zich wreken zou, indien de Duitsche, de Engelsche of de Fransche naam ook maar werd aangerand. En daarbij nu is het 't schoonst, wanneer, gelijk in Duitschland, de Vorst de hooge persoonlijkheid is, van wien de bezieling onder heel het volk uitgaat, en indien door dat krachtige nationale leven al wat Duitsch is, steeds vooruitgaat, verder komt en wast in macht en beteekenis.

Ook wij, Nederlanders, hebben dit vroeger even fier gekend, toen ook ons kleine land onder de groote mogendheden meetelde, en toen onder Oranje Hollands vlag ontzag in alle wereldstreken wist in te boezemen; maar voor ons is die tijd voorbij, en daardoor verloor bij ons het nationale volksbesef in hoogheid van beteekenis. Doch nu verdient het uw opmerkzaamheid, hoe de Schrift steeds ook voor het mystieke Lichaam des Heeren, het denkbeeld van een *Volk des Heeren* op den voorgrond stelt.

Dit hooge denkbeeld, dat Christus *onze Koning* is; dat onze Koning *een eigen Volk* heeft; en dat het de uitverkorenen zijn, die saâm dat volk uitmaken en er dus *de burgers* van zijn, is van oudsher in de belofte aan den eersten patriarch vastgelegd, toen het heette: „Ga uit uw land en uit uws vaders huis, en Ik zal u tot *een groot volk* maken".

In de dagen van onze vaderen heeft men voor dit Volk des Heeren dan ook steeds warm en veel gevoeld. Wie toentertijd de geloovigen voorlichtte, schreef er altoos weer over. Het was een denkbeeld dat zoo aangreep en zoo heerlijk de macht van onzen Koning en de saamverbinding van zijn geloovigen deed uitkomen. Maar sinds wist men het beter. Van een Volk des Heeren mocht niet meer gesproken worden. Ieder geloovige moest op zich zelf staan. Individueel en persoonlijk. En dat spreken van een volk des Heeren strekte slechts om zich af te zonderen, en in geestelijken hoogmoed laag op anderen neer te zien.

Thans kwam hierin gelukkig weer een keer. De levenstoon onzer vaderen klinkt weer. En in breeden kring wordt weer voor 's Heeren volk gevoeld. Men verstaat 't weer, dat men aan de eere van Jezus Koningschap te kort doet, zoo men van onzen Heiland een Koning zonder volk maakt.

Hierin nu geniet elk kind van God, mits men maar nimmer terugvalle in de oude fout. Die fout toch was er en bestond hierin, dat men het Volk des Heeren beperkte tot een kleinen kring in één enkel land. Tenslotte ging dit zelfs zoover, dat men het Volk des Heeren uitsluitend zocht in een klein gezelschap van vromen, die men op den man af tellen kon.

En dit vervalschte natuurlijk geheel den zin en de beteekenis van die schoone, bezielende uitdrukking van *het Volk*. Bij een volk denkt men niet aan enkele burgers, maar aan een onafzienbare menigte, aan millioenen en nogmaals millioenen, en het is juist in de schare die niemand tellen kan, dat de grootheid van onzen Koning uitkomt.

Als we aan het Volk des Heeren denken, moet daarin voor onzen geest begrepen zijn, ten eerste heel de schare van wie in Christus ontslapen zijn; ten tweede heel de menigte van wie ten leven nog geboren moeten worden; en in de derde plaats onder de met ons levenden die heirschare uit alle landen en natiën, die in allerlei kerken ingedeeld, en niet ons, maar wel onzen Koning bekend, de veelheid van zijn onderdanen uitmaakt.

Dit, en niets minder, is 's Heeren volk, en zoo ge ten leven verkoren en geboren zijt, dan moet 't uw roem en uw eere zijn, tot dat Volk te behooren, met dat Volk aller eeuwen één volkslichaam uit te maken, en in den wasdom, in den groei, en in de krachtige ontwikkeling van dat heilige Volkslichaam zelf mee te ijveren.

Dit voelen voor zijn volk doet nationaal in ons verkeer met andere volken wonderen. Het nationaal gevoel is een macht, die keer op keer heel de historie heeft omgezet. Er gaat zulk een ongelooflijke kracht van uit. Het is een erfgoed der vaderen. En niets is heerlijker, dan om ook in onze kringen nog te merken, hoe we wakker worden voor de oude glorie van onze Calvinistische vaderen. Maar veel machtiger moet ditzelfde gevoel nu werken, als het gaat om het Volk des Heeren; en hierin, laat ons 't niet verhelen, schiet het tegenwoordig geslacht maar al te veel te kort. Ieder heeft zoo zijn eigen kringetje en sluit zich daarin op, maar de geestdrift voor den roem van het Volk des Heeren tintelt niet meer.

Dit nu toont en bewijst, dat men niet warm genoeg voor zijn Koning voelt. Wel voor zijn Verlosser, die onze ziel bevrijd heeft, maar zonder in dieper zin het *Pro Rege* tot zijn recht te doen komen. Immers een Koning is zonder zijn volk niet te verstaan, en zullen we voor Jezus als onzen Koning in stille eerbiedenis nederknielen, dan moeten we op 't zelfde oogenblik den band met heel zijn Volk gevoelen.

Zoo alleen kan van de *zelfopbouwing van het Lichaam des Heeren* sprake zijn. Zeker behoort hiertoe ook, dat elk lid persoonlijk winne in geloofskracht en in heiligen zin, maar dit persoonlijk vooruitkomen is nog de zelfopbouwing van het Lichaam niet. Die zelfopbouwing van het Lichaam elscht, dat ge voor het Lichaam, d.i. voor het Volk des Heeren, voelt; dat ge met heel dat Lichaam en heel dat Volk banden der gemeenschap onderhoudt; dat ge dat Lichaam en dat Volk des Heeren, op 't hart draagt; en dat op die wijze de uit Christus gewelde liefde heel het Lichaam in al zijn leden en deelen doortrekke, vervorme en in vaste eenheid saamsnoere.

De heilige gang is dus deze: Dat van Christus als ons Hoofd de drang uitga; dat die uit Christus in ons werkende aandrift ons met alle geloovigen saâm verbinde; dat we met alle geloovigen, een ieder op zijn eigen wijze, medebouwen aan den Tempel des Heeren; en dat aldzoo vervuld worde, wat de apostel profeteert, dat er zijn zal: Zelfopbouwing in liefde van heel het Lichaam des Heeren.

Voor Kootwijks Scholen.

In hartelijken dank ontvangen: van Ds. Berends te Maasland gevonden in de collecte 18 Aug. l.l. ƒ 5.

Vriendelijk verzoeken wij den vrienden, onzen scholen, die groote behoefte aan steun hebben, te willen gedenken.

Ds. J. H. HOUTZAGERS.
Kootwijk. *Voorzitter.*

Vereenigingsleven.

WAT DE ZENDING DOET.
XV.

Kort geleden werd met een enkel woord melding gemaakt van den arbeid van den *Gereformeerden Zendingsbond*. Sedert kwamen ons, dank zij de welwillende medewerking van de zijde van den bond zelf, de nieuwste gegevens omtrent zijn arbeid ter hand, zoodat we gaarne van de gelegenheid gebruik maken, nog eens op de zaak terug te komen.

De vereeniging is een speciëk Nederlandsch-Hervormde, Februari 1901 opgericht en gevestigd te Utrecht. Zij staat op den bodem der drie formulieren van eenigheid. Alleen Gereformeerde predikanten, kerkeraden en gemeenten zijn dan ook bij den bond aangesloten.

In den loop der jaren is aan kapitaal bijeengegaard een som van pl.m. ƒ 25.000. Het batig saldo van de laatste rekening bedroeg pl.m. ƒ 8000, hetgeen voor den bond een ongekend hoog bedrag is en waaruit blijkt, dat hij de laatste jaren hard vooruit gaat. De gelden komen binnen door spreekbeurten, contributiën, pinkstercollecten, hulpvereenigingen en rente van effecten.

Voorloopig is men, zooals reeds eerder werd opgemerkt, aan de uitzending nog niet toe. Medio 1913 hoopt men den eersten zendeling, den heer A. A. van de Loosdrecht, zendelingkweekeling aan de zendingsschool te Rotterdam, uit te doen zenden, en wel door een gemeente.

Het zendingsterrein is de afdeeling Loewoe met de hoofdplaats Rante Pao, het gebied der Sadang Toradja's, gelegen in Zuidwest-Midden-Celebes. De berichten, hier en daar in de couranten voorkomende, als zoude het Leger des Heils daar gaan werken, zijn onjuist. Wel is een officier van het L. d. H. er heen geweest, maar de Gouv.-Generaal schijnt bedoeld gebied reeds officieus aan den bond te hebben toegezegd en de officieele aanvrage voor de akte van toelating is onderweg. De zaak is dan ook in vergevorderden staat van voorbereiding, zoodat de officieele toewijzing van het meergenoemde gebied, gelegen ten zuiden van het arbeidsveld van het N. Z.-G., zich wel niet lang meer zal laten wachten.

De pogingen, door den bond aangewend, om aan den zendeling toe te voegen onderwijskrachten te vinden, zijn tot nu toe ijdel geweest. De medische zending wenscht men, mede op advies van de zijde van hooggeplaatste regeeringspersonen, eveneens ter hand te nemen; de zaak is in voorbereiding. Behalve over onderwijzers zal de bond dus over doctoren de beschikking moeten krijgen. We vestigen te dezer plaatse op de vraag naar deze tweeërlei arbeidskracht gaarne de aandacht van belanghebbenden.

Het maandblad *Alle den Volcke* heeft zijn zesden jaargang bereikt en wordt verspreid in bijna 4000 exemplaren. Het staat onder leiding van de heeren Ds. J. J. van Ingen, hoofdredacteur, Dr. P. G. Datama en Ds. D. Boonstra, redacteuren. Het blad is gebleken voor propaganda van onschatbare waarde te zijn.

De G. Z. B. heeft nu sinds 5 jaar ook zijn zendingsdag, die steeds in de eerste week van Augustus gehouden wordt, en wel in de bosschen van Heelsum, Driebergen, Zeist enz., waar een 5000 menschen dan plegen samen te komen om te luisteren naar een tiental sprekers, die elkander op twee spreekplaatsen opvolgen. Een afzonderlijke commissie bereidt deze zendingsdagen voor en regelt ze.

Een propaganda-commissie, nu een jaar of drie bestaande, heeft tot taak, te werken in de verschillende gemeenten in ons land, welke de richting van den bond zijn toegedaan, maar waarin zoo ongeveer alle zendingsleven en alle liefde voor de zending ontbreekt. Zij bewerkte in het afgeloopen jaar, dat er 54 spreekbeurten werden vervuld in Zendingsbidstonden op winteravonden, waardoor een ƒ 1200 werd opgebracht, terwijl veel belangstelling en liefde werd gewekt en menig lid en contribuant werd gewonnen.

Door middel van de spreekbeurten tracht de G. Z. B. ook hulpvereenigingen in de verschillende gemeenten op te richten. Vóór twee winters werd daarmede begonnen en thans bestaan reeds 15 hulpvereenigingen, waarvan die van Delft de grootste is, die sinds haar bestaan pl.m. ƒ 1500 aan den bond kon afdragen.

De bond heeft een bibliotheek, die gevestigd is bij Ds. Datema te Delfshaven. Leden van den bond kunnen daar zendingslectuur in alle talen bekomen. Voorts staan zendingsstudiekringen opgericht te worden.

Uit alles bemerkt men, dat de bond nog in zijn eerste stadium is. In de eerste jaren wilde het niet vlotten; er was geen leven en geen vooruitgang. Sedert een jaar of 4 gaat het echter goed, ieder jaar zelfs beter. De laatste cijfers zijn de beste en geven alle hoop op welslagen en voortgaanden bloei. Het Gereformeerde volk in de Ned. Herv. Kerk wordt wakker voor den arbeid der zending.

Is de arbeid van den bond nu zeker niet gemakkelijk, straks wacht hem een zij het dan ook al niet gemakkelijker, dan toch aangenamer tijd, als gemeenten tot zenden in staat gesteld kunnen worden en de eigenlijke arbeid kan aanvangen. Verveelvoudiging van gaven en belangstelling zal echter alsnog daartoe dringend noodig zijn.

Moge de bond, bij wiens arbeid we eenigszins uitvoerig stilstaan, omdat het hier een nieuwopkomende zendingscorporatie geldt, die van beteekenis kan worden en belangstelling verdient, als de laatste jaren ook verder in bloei toenemen.

Officieele Berichten.

Classe 's-Gravenhage.

De kerkeraad der Gereformeerde Kerk te 's-Gravenhage bericht, dat de vergadering der classe 's-Gravenhage van 3 September is uitgesteld tot Dinsdag 17 September a.s.

Namens den kerkeraad voorn.,
C. LION CACHET, *scriba.*

Vergadering van de classis 's-Hertogenbosch op 17 Juli 1912.

De vergadering wordt door den praeses op de gebruikelijke wijze geopend.

De lastbrieven worden nagezien en de notulen gelezen.

Ds. Brummelkamp wenscht Ds. Brouwer geluk met zijn beroep naar Zuidwolde en spreekt den wensch uit, dat wij hem nog in ons midden mogen behouden.

De heer H. K. de Mildt, cand. V. U., wordt praeparatoir geëxamineerd en met algemeene stemmen beroepbaar gesteld in de Gereform. Kerken.

Ingekomen stukken en schrijven van de Part. Synode gehouden te Almkerk betreffende een lid uit de kerk van 's-Gr., die zich door de classis verongelijkt acht.

Rondvraag art. 41 K.O.

Venlo deelt mede, dat de kerkeraad op advies van dep. voor den ev.-arbeid heeft besloten te Heerlen (L.) een ouderling te benoemen.

Vervolgens vraagt Venlo om Vierlingbeek, dat ligt op de grens van Limburg, doch volgens de kerkelijke grensregeling behoort bij 's-Hertogenbosch, te voegen bij Venlo. Dit wordt goedgevonden.

Nog vraagt Venlo, hoe te handelen met gezinnen die even over de Duitsche grens te Crefort wonen. Wordt geraden, dat Venlo correspondeert met den consulent van Duisburg, bij welke kerk genoemde leden behooren.

Ds. Brouwer brengt rapport uit van de Part. Synode te Almkerk gehouden.

Dr. Hoekstra doet belangrijke mededeelingen aangaande den evangelisatie-arbeid.

Vooral in Limburg is vooruitgang. Te Heerlen (L.) is een groot arbeidsveld. Daar wordt reeds geregeld godsdienstoefening gehouden.

Zeer gewenscht is het, zoo spoedig mogelijk te Venlo een tweeden predikant te beroepen voor den arbeid te Heerlen. Ook de andere ev.-posten gaan voornit.

Vacaturebeurten. Heimond zal worden gediend door Vrijhoeve Capelle en Tilburg; Helenaveen door 's Bosch en Genderen; Sprang door Venlo.

Ds. Both sluit met dankzegging.

A. BRUMMELKAMP, *scriba.*

Buitenland.

Duitschland. De Berlijners en de Keulenaars.

In dezen tijd, nu zoovelen van de Kerk des Heeren afvallen en waarin zoo menigeen ten opzichte van God en zijn dienst zich onverschillig betoont, zijn er twee verschijnselen in Duitschland op te merken, die uit het volk zelf zijn voortgekomen, en welke de voorboden schijnen te zijn van een nieuwe lente op het terrein der religie. Het eerste vindt men in de Evangelische kerk: het is de Gemeinschaftsbeweging, welke een democratisch karakter vertoont en steeds minder als een gevaar voor de kerk en altijd meer als een verblijdend levensteeken door velen beschouwd wordt. Het tweede wordt gevormd door het ontstaan van Christelijke werkliedenvereenigingen. „Van arbeiders — voor arbeiders", zijn zij een protest dat uit de Christelijke werkliedenwereld geboren werd tegen de schijnbaar neutrale, maar inderdaad anti-religieuse sociaal-democratische arbeiders-beweging. Evangelische en Roomsche werklieden zijn zich gaan vereenigen, en men heeft eene organisatie gevormd, in wier midden een strijd is ontbrand, waarvan wij het een en ander willen mededeelen.

In het midden van 1890 is men de Christelijke werkliedenvereenigingen in Duitschland gaan vormen. Zij hadden van meet af een zwaren strijd. De sociaal-democraten noemden haar „arbeidersverbrokkelaars", en ook de werkgevers zagen haar niet met vriendelijke oogen aan. Zij kwamen toch voor het belang van den werkman op, en dikwijls op een scherpe manier, al kan men de leden niet beschuldigen van „vaderlandloosheid" of als mannen die den klassenstrijd voeren, en al vonden zij bij de burgerij steeds meer steun en al rekende de regeering altijd meer met hen. Maar meer nog werd de ontwikkeling van de Christelijke werkliedenvereenigingen die uit Evangelischen of Lutherschen en Roomschen bestaan, door kerkelijke kringen met wantrouwen gadegeslagen. Door de sociaal-democraten werden zij, al waren het gemengde vereenigingen, als Roomsche vereenigingen bestreden. Dit lag voor de hand. Zij waren ontstaan in het groote Roomsche industriegebied van Rijnland en kregen hun leiders uit het Centrum, voor welke zij weldra plaatsen in den Rijksdag en in de Kamer van afgevaardigden wisten te veroveren. In Evangelische kringen was men, omdat de leiding in Roomsche handen was, tegenover die Chr. arbeidersvereenigingen zeer gereserveerd. Hierin is door de kerkelijk-sociale conferentie verbetering gebracht: maar het wantrouwen is nog niet in alle Evangelische kringen geweken.

Maar ook in Roomsche kringen heeft men bedenkingen tegen het saamwerken van Roomschen en Evangelischen in één verband. En daaruit is een strijd ontstaan tusschen de Berlijnsche en de Keulsche, of de nationaal-Duitsche en de Ultramontaansche richting. Van Roomsche zijde vreest men, dat door het samenwerken van Roomsche en Evangelische arbeiders, de Roomschen zullen gaan denken, dat de Evangelische belijdenis evenveel recht van bestaan heeft als de Roomsche leer. De Christelijke werklieden-vereenigingen wijzen er daartegenover op, dat zij zich onthouden van alles, wat dienen kan tot bevordering van den Christelijken zin en tot vorming van het Christelijk karakter; voor dat doel verwijzen zij hunne leden naar Roomsche en Evangelische werklieden-vereenigingen, die de stichting harer leden tot doel hebben. Eene poging door Lic. Mumm in het werk gesteld, om het Christelijk karakter van de sociale werklieden-vereenigingen in stellingen, die een interconfessioneel religieus-ethisch karakter hebben, uit te drukken, is door de leiders weerstaan. Men wilde zelfs niet den schijn hebben, alsof men religieuse vraagstukken opwerken of oplossen wilde. Men verlangde niet anders te bestaan als de andere maatschappelijke vereenigingen van patroons, ondernemers enz., die ook uit aanhangers van verschillende kerken bestaan. Maar of men de bezorgdheid van Roomsche ijveraars geheel zal kunnen wegnemen, is voor ons de vraag. Immers de interconfessioneele Christelijke werklieden-vereenigingen zijn ontstaan uit de tegenstelling met de atheistische sociaal-democratie. En al halen hare leden hun godsdienstig voedsel uit streng confessioneele werklieden-vereenigingen, zij komen toch te zamen als Christenen en zij achten elkander ook als zoodanig.

De heer Behrens, lid van den Rijksdag, sprak zich volgenderwijze uit: „Onze Christelijke werkliedenvereenigingen hebben hare praktijk zoo ingericht, dat zij de zedelijk-religieuse overtuiging harer leden, zoowel der Katholieken als der Evangelischen, op geenerlei wijze krenken. Godsdienstige en confessioneele aangelegenheden mogen zoolt een onderwerp van beraadslaging uitmaken, en daarover mogen geen besluiten genomen worden. Het spreekt van zelf, dat de leden elkanders godsdienstige overtuiging eerbiedigen. Natuurlijk volgt hieruit in het private leven, dat ieder lid zich onthoudt van beleedigende woorden en uitdrukkingen over datgene, wat den kameraden van de vereeniging heilig en dierbaar is". Men kan wel begrijpen dat dergelijke uitlatingen bij ijverig Roomschgezinden de gedachte opwekten, dat bij de leden der Christelijke „Gewerkschaften" de leer dat hunne kerk de „alleenzaligmakende" is, verswakt wordt.

Daarbij komt nog iets anders. In een vereeniging waarin ook Evangelische leden zijn, kan de leiding niet uitgaan van Roomsche geestelijken. Zuiver Roomsche werkliedenvereenigingen hebben dan ook steeds geestelijken tot adviseurs. En dit is volgens het Roomsche stelsel, hetwelk medebrengt, dat de hierarchie haar autoriteit laat gelden op elk terrein des levens. Daarom is het niet te verwonderen, dat tegelijk met het opbloeien van de Christelijke werkliedenvereenigingen, de z.g. „Katholieke vakvereenigingen" tot ontwikkeling kwamen. Zoo ontstonden in het Roomsche Duitschland twee groote groepen van arbeidersvereenigingen. De eerste uit Zuid-, West- en Oost-Duitschland met 315.000 leden, die geen vakvereenigingen vormen, maar hun mannen deel laten uitmaken van de Christelijke werkliedenvereenigingen, waarvan de zetel in Keulen is. De andere groep wordt gevormd door een bond van Roomsche arbeidersvereenigingen, die zijn zetel heeft in Berlijn en 120—130.000 leden telt. Voor de eerste groep ijvert vooral de aartsbisschop van Keulen en zijn geestelijkheid; voor de tweede groep is de Vorstbisschop Kopp de leider. De groepen worden met den naam van „Keulenaars" en „Berlijners" aangeduid. De paus heeft zich, sonder de Keulenaars te veroordeelen, ten gunste van de Berlijners uitgesproken.

(*Wordt vervolgd.*)

Gemengd Nieuws.

Een kolonel van het Turksche leger vroeg eens aan Dr. Grus Hamlin te Konstantinopel, hem een bewijs te leveren dat de Bijbel Gods Woord is. Dr. Hamlin antwoordde niet rechtstreeks, maar wetend dat de kolonel een bereisd man was, deed hij de wedervraag: »Zijt gij wel eens in Babel geweest?« »Jae, zoo luidde het antwoord, »en ik wil u daaromtrent iets merkwaardigs mededeelen. De ruïnen van Babylon zijn een schuilplaats voor een menigte wilde dieren. Eens kwam ik met een Sheik en zijne mannen, die ik een week lang gehuurd had om met mij te jagen, bij de bouwvallen van Babel. Toen de zon onderging, braken de Arabieren tot mijne verbazing hunne tenten op. Ik protesteerde bij den Sheik zoo sterk mogelijk daartegen. Ik betaalde hem al goed, maar ik beloofde hem een dubbel loon, doch kon hem niet bewegen om met zijn mannen daar te blijven. »Het is hier niet veilig«, sprak de Sheik. »Geen sterveling heeft den moed hier na zonsondergang te vertoeven. Geesten en schimmen komen als het duister is uit de holen en spelonken, en al wie zij in hun handen krijgen wordt hun gelijk. Geen Arabier heeft ooit de zon op Babylon zien ondergaan.«

Dr. Hamlin haalde toen zijn Bijbel voor den dag en las uit het 13de hoofdstuk van Jesaia: »Alzoo zal Babel, het sieraad der Koninkrijken, de heerlijkheid, de hoovaardigheid der Chaldeën zijn, gelijk als God Sodom en Gomorra omgekeerd heeft; daar zal geen woonplaats zijn in eeuwigheid en zij zal niet bewoond worden van geslacht tot geslacht; en de Arabier zal daar geen tent spannen, en de herders daar niet legeren; maar daar zullen nederliggen de wilde dieren der woestijnen; en hunne huizen zullen vervuld worden met schrikkelijke gedierten....

»Dat is historie wat ge daar voorgelezen hebt«, zeide de Turk. »Neens, sprak Dr. Hamlin, »het is prophetie. Deze woorden werden geschreven toen Babel nog in zijn vollen bloei was, en gij weet wat het tegenwoordig is«. De kolonel zweeg. De *Edinburgh Review* (Oct. 1907) schreef: »Wij kunnen ons geen voorbeeld voor den geest brengen